

Skriftlighed: Mini SSO i dansk

Stamoplysninger

Fag og niveau: Dansk A

Underviser: Zita Jakobsen, zj@randershfvuc.dk

Skole: Randers HF & VUC

Didaktisk problem og formål med brugen af AI:

I et eksperimenterende perspektiv har formålet været at undersøge, i hvilken grad den enkelte elev kan bruge AI understøttende og læringsfremmende i forbindelse med at skrive en større opgave, nærmere bestemt første af to øvetrin i 1.HF som opvarmning til SSOen i 2.HF.

Overskrift for brugen af AI

AI er søgt brugt læringsfremmende på forskellig vis i løbet af skriveprocessen:

- Som løbende feedback på og inspiration til elevens sproglige arbejde
- Som inspiration og delvist udarbejdende til blandt andet struktur og den gode indledning.

Via forudbestemte prompts er AI overordnet set anvendt som hjælpelærer og support til en række delprocesser i opgaveskrivningen.

Forløb / sekvenser med inddragelse af AI:

Danskopgaven er del af et længere forløb om retorik og argumentation, som det ses her, nedenfor, og problemformuleringen ligger fast og har udgangspunkt i allerede behandlede taler og fagbegreber. På den måde kan der være større fokus på skriveprocessen og struktur i en større opgave, når indholdet er bekendt.

Retorik og argumentation

Intro til Ciceros pentagram, de tre talegenrer og appelformerne.

Eksemplarisk analyse af tale: Kong Håkon

Analyse af nytårstaler, hhv. Kong Frederiks 2024 og Mette Frederikssens 2025

Danskopgave (DO):
4-6 moduler af 90 min.

Argumentation og afslutning på forløbet

PROBLEMFORMULERING:

Der ønskes en **redegørelse** for de tre talegenrer og de tre appelformer. Der skal blandt andet være fokus på sammenhæng mellem talegenre og appelform. Det retoriske pentagram må gerne inddrages.

Der foretages en **analyse** af *Statsminister Mette Frederikssens nytårstale 2025*. I analysen skal der være fokus på at bestemme talens genre, brug af appelformer og sproglige virkemidler.

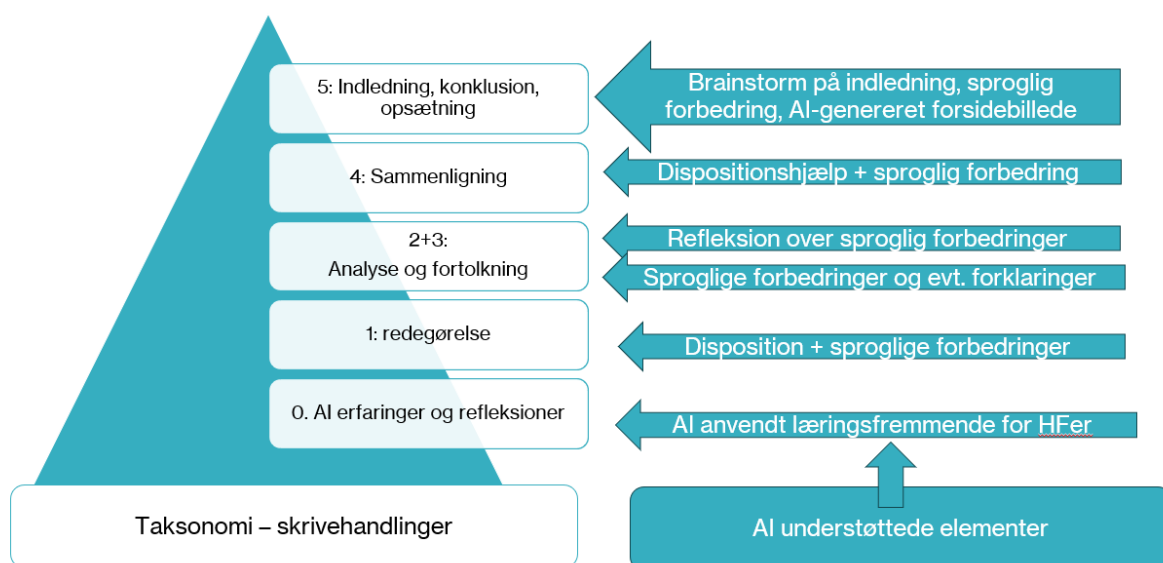
Endelig skal der foretages en **sammenligning** mellem Mette Frederikssens nytårstale 2025 og H.K.H. Kong Frederiks nytårstale 2024. Der skal være fokus på både forskelle og ligheder.

Forløbet har været fire-fem-moduler af 90 minutter. Forud for dette er der brugt et modul på introduktion til AI, herunder Copilot. Fokus var at introducere til muligheden for at få faglig hjælp, når man ikke har en lærer i nærheden, samt ikke mindst at få begreberne læringshæmmende og -fremmende i spil, som noget vi kan vende tilbage til.

Selve forløbet med skriveprocessen havde løbende delafleveringer, herunder også med elevernes refleksioner over deres brug af AI. Den primære formidlingsskrivning har således gået hånd i hånd med tænkeskrivning for at pirke til it-refleksionskompetencen undervejs.

Als gennemgående rolle var som feedbackpartner i forhold til elevernes sproglige fremstilling. Derudover blev der anvendt prompts, der spørger til hjælp til disposition, til mulige tilgange til at lave en god og fængende indledning, til struktur for en sammenligning mm. Forløbets skrivehandlinger og AI-inddragelse ser samlet på nedenstående oversigt:

Danskopgavens moduler

Fordele og opmærksomhedspunkter:

Fordele/ læringsfremmende:

- ➔ Hver enkelt elev får sparring og støtte i processen
- ➔ En vis lighed i forhold til tilgængelig kulturel kapital i hjemmet
- ➔ Lærerens kræfter kan lægges der, hvor AI kommer til kort
- ➔ Hjælp kan tilpasses niveau vha. prompting
- ➔ Digital dannelse ift. refleksionskompetencen
- ➔ Sprogligt er en del opgaver markant for bedre

Ulemper/læringshæmmende:

- ➔ De fagligt svage elever forbliver svage
- ➔ De nemme løsninger frister
- ➔ AI kommer til tider til kort i arbejdet med fagbegreber
- ➔ Yderligere viden om prompting er nødvendig
- ➔ Manglende rutine i, hvordan man arbejder sig gennem en skrivekrise uden AI

Ændringsforslag til næste gennemløb:

- ➔ Udeladelse af disposition for redegørelsen, som virkede overflødig for de fleste. Til gengæld kunne det være relevant med et godt prompt til at sikre bedre sammenhængskraft mellem indledning og konklusion.
- ➔ Supplerende gruppe- og plenumdrøftelser undervejs i forhold til AIs muligheder og mangler. Igen vil målet være at fastholde en skelnen mellem det læringsfremmende og -hæmmende. Man kunne med fordel med eleverne lave de 10 promptbud, der sikrer læringsfremmende resultater, som guidelines for den fremtidig brug.
- ➔ Evaluerende i forløbets afslutning vil det også være relevant at inddrage lærerens feedback på slutproduktet med henblik på at drøfte, hvornår noget er for meget AI og for lidt elev-produkt. Meget tyder på, at elevers grænsedragning for en dels vedkommende er anderledes end lærerens.

Det samlede forløbs opgaver, som de blev stillet til eleverne, findes [her](#).